

HELSINGIN
SANOMAIN
SÄÄTIÖ

HELSINGIN SANOMAIN SÄÄTIÖN
VUONNA 2013 MYÖNTÄMÄT
APURAHAT JA STIPENDIT

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT),
Journalismin, viestinnän ja
median tutkimuskeskus (COMET)*

Professori Risto Kunelius

ILMASTOPOLITIikka JA
VERKOTTUNUT JOURNALISMI

MediaClimate 2.0 -hankkeessa tutkitaan globaalia, verkottunutta journalismia ilmastonmuutosta koskevan tiedon ja poliittisten toimintamallien välittäjänä, tulkitsijana ja kansainvälisen julkisuuden tuottajana. Aineistona on uutisointia ja keskustelua kansainvälisen ilmastopaneelin 2013–2014 raporttien vastaanotosta sekä YK:n kansainvälisten ilmastokokousten uutisoinnista yli 20 maassa.

250 000 €

*Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos
FT Vilma Luoma-aho*

UUSIEN MEDIAMAINONNAN MUOTOJEN
LÄPINÄKYVYYS VERKOSSA

Hanke tutkii uusien mediamainostamisen ilmiöiden (natiivimainonta, brändätty journalismi ja sponsoroidut sisällöt) läpinäkyvyyttä ja eettisyyttä tutkimalla viestintätoimistojen agendoja ja päätoimittajiin kohdistuvia paineita. Kokemuksia korostavaa fenomenograafista otetta käyttäen yhteistyössä ammattilaisten kanssa hankkeessa rakennetaan ja testataan kansainvälisen aineiston (Suomi, Viro, Yhdysvallat) kautta mediamainonnan läpinäkyvyysmalli.

200 000 €

*Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos
FT Turo Uskali*

DATAJOURNALISMIN TYÖKÄYTÄNNÖT (DAJO)

Datajournalismissa uutisoidaan, taustoitetaan ja visualisoidaan laajoja data-aineistoja. Tutkimuksessa selvitetään, miten datajournalismin käytäntöjä voidaan soveltaa journalistisessa tiedonhankinnassa ja julkaisu-toiminnassa. Tutkimus toteutetaan datajournalismin ns. edelläkävijämaissa Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa ja myös Suomessa.

200 000 €

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT),
Journalismin, viestinnän ja
median tutkimuskeskus (COMET)*

YTT Heikki Heikkilä

YKSITYISYYS JA ANONYMITEETTI
VERKKOVIESTINNÄSSÄ

Hankkeessa analysoidaan suomalaisten suhtautumista yksityisyyteen internetissä. Tutkimuksessa kysytään: Miten ihmiset määrittelevät yksityisyyden merkitystä periaatteiden tasolla? Miten ja miksi he suojaavat omaa yksityisyyttään, ja miten he arvioivat yksityisyyden suojaan kohdistuvien uhkien seurauksia esimerkiksi sananvapaudelle?

192 720 €

*Helsingin yliopisto, Kansalliskirjasto
Ylikirjastonhoitaja, professori Kai Ekholm*

TIELLÄ SANANVAPAUTEEN – SUOMALAINEN
SANANVAPAAUS JA SENSUURI 1917–2017

Tiellä sananvapauteen -hanke tuottaa mediahistoriallisen kokonaiskuvan suomalaisen sananvapauden ja sensuurin kehityksestä 1917–2017. Tutkimuksessa selvitetään, millä tavoin sananvapauden tila on eri aikakausina muodostunut uskonnollisen, juridisen, poliittisen sekä markkina- ja itsesäätelyn vaikutuksesta ja mitkä periaatteet ja käytännöt ovat sananvapautta tukeneet tai rajoittaneet.

150 000 €

*Tampereen yliopisto, Viestinnän, median ja teatterin
yksikkö (CMT), Kasvatustieteiden yksikkö (EDU)*

MEDIAKASVATUKSEN MAISTERIOHJELMAN
KANSAINVÄLISTÄMINEN JA VAKINAISTAMINEN

Tampereen yliopistossa toiminut mediakasvatuksen maisteriohjelma on päättymässä heinäkuussa 2015. Lahjoitusrahalla toteutettu suomenkielinen ohjelma on tarkoitus vakinaistaa ja kansainvälistää pääosin ulkopuolisen tuen turvin vuosina 2015–2020. Englanninkielisestä mediakasvatuksen maisteriohjelmasta on tarkoitus tuottaa myös koulutusvientiä palveleva itsenäinen ohjelma.

130 000 €

*Turun yliopisto, Eduskuntatutkimuksen keskus
Johtaja, VTT Ville Pernaa*

ASIAANTUNTIJOIDEN KÄYTTÖ
UUTISJOURNALISMISSA

Hankkeessa analysoidaan, miten uutisjournalismissa käytetään eri alojen asiantuntijoita. Aihetta lähestytään kolmesta näkökulmasta: selvitetään case-tutkimusten avulla, millä tavoin Helsingin Sanomien, Ylen ja STT:n uutisjutuissa on käytetty asiantuntijoita. Asiantuntijoiden käyttämisen tapoja selvitetään toimitusten johdon ja uutistomittajien sekä asiantuntijoiden haastatteluilla.

120 000 €
.....

*Helsingin yliopisto, Sosiaalitieteiden laitos,
Viestinnän oppiaine
YTT Julia Herkman*

KULTTUURIEN TÖRMÄYS: SOSIAALISEN MEDIAN
HAASTE JOURNALISTISELLE AMMATTIETIIKALLE

Hanke tarkastelee erilaisten eettisten kulttuurien yhteentörmäystä uudessa mediaympäristössä. Keskeinen kysymys on, millaisen haasteen verkon toimintakulttuuri asettaa journalistiselle ammattietiikalle. Toiseksi hankkeessa tarkastellaan sosiaalisen median kasvavaa merkitystä journalistimikritiikin muotona ja alustana.

117 400 €
.....

*Helsingin yliopisto, Svenska social- och
kommunalhögskolan*

VTT Johanna Jääsaari

KANSALAISTEN VIESTINNÄLLISET OIKEUDET
2014 EU-PARLAMENTTIVAALIKAMPANJASSA

Tutkimus koskee kansalaisten viestinnällisiä oikeuksia ajavan eurooppalaisen keskustelun politisoitumista. Tutkimuksessa vertaillaan eri maiden piraattipuolueiden vaaliohjelmia, -kampanjointia ja -menestystä vuoden 2014 europarlamenttivaaleissa. Tutkimuksessa tarkastellaan piraattien tavoitteita ja toimintaa osana globaalia sukupolvi- ja kansalaisliikchedintää, joka vaatii uudistamaan viestintä- ja kulttuuripolitiikkaa vastaamaan tämän päivän tietoyhteiskuntaa.

115 588 €
.....

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT),
Journalismin, viestinnän ja
median tutkimuskeskus (COMET)*

Tutkimusjohtaja, YTT Pentti Raittila

ANNELI AUERIN MURHATAPAUS MEDIASSA

Tutkimuksessa tarkastellaan Anneli Auerin oikeudenkäynnin uutisointia kolmessa sanomalehdessä vuosina 2009–2013. Painettujen lehtien lisäksi tutkitaan lehtien verkkosivuja. Tarkalla laadullisella sisällönanalyysillä tehdään näkyväksi tekstuaalisia ja visuaalisia käytäntöjä, joilla lehdet ovat mahdollisesti tuottaneet kuvaa Anneli Auerista syyllisenä.

100 000 €
.....

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT)
Yliopistolehtori Iris Ruoho*

DEMOKRATIA, EDUSTUS JA TASA-ARVO
POLITIIKAN UUSISSA VERKKOJULKISUUKSISSA

Twitteristä on muodostumassa uusi poliittisen viestinnän arena. Tutkimuksessa seurataan poliittisen eliitin, kuten ministerien ja puolueiden puheenjohtajien, sekä toimittajien Twitterin kautta tuottamaa poliittista julkisuutta. Aineistona ovat viestintäketjut, joiden avulla seurataan verkossa syntyviä poliittisia yhteisöjä, viestinnän luonnetta ja poliittista agenda.

100 000 €
.....

*Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos
FT Turo Uskali*

JOURNALISMIN TUTKIMUKSEN UUTISPORTAALI

Projektin tarkoituksena on rakentaa maailman ensimmäinen journalismin tutkimuksen kansainvälinen uutisportaali, joka mahdollisimman reaaliaikaisesti pyrkii välittämään uutta tietoa journalismia koskevista tutkimusavauksista, teemoista ja myös tuloksista kansainväliselle yleisölle, alan tutkijoille, uutisorganisaatioiden johdolle, rivitoimittajille, opiskelijoille sekä kaikille muille journalismin tulevaisuudesta kiinnostuneille.

92 000 €
.....

Unesco

GUILLERMO CANO WORLD PRESS
FREEDOM PRIZE 2014–2017

Jatkoa Guillermo Cano World Press Freedom Prizen tukemiseen neljäksi seuraavaksi vuodeksi 2014–2017. Palkinto on luotu vuonna 1997, ja se on kunnianosoitus henkilölle tai taholle, joka on merkittävästi toiminut sananvapauden puolesta. Vuonna 2013 palkinto annettiin etiopialaiselle toimittajalle Reeyot Alemulle Unescon sananvapauspäivän maailmanlaajuisessa tapahtumassa Costa Ricassa.

88 140 €

*Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos
FT Heikki Kuutti*

TODENMUKAINEN JOURNALISMI

Selvityksen kohteena ovat median julkaisemalle tiedolle asetetut paikkansapitävyysvaatimukset ja tiedonvälityksen todenmukaisuuden parantaminen käytännössä. Tarkasteltavana on tiedonvälityksen paikkansapitävyyttä koskeva juridinen ja eettinen sääntely ja sen soveltaminen toimitustyössä, journalistinen lähdekritiikki ja sen hyödyntäminen, esitystavat epävarmoissa julkaisutilanteissa, paikkansapitävyys verkkoviestinnässä ja amerikkalaisen fact checking -käytännön soveltaminen Suomessa.

70 000 €

*Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos
FT Marko Siitonen*

PELILLISTÄMINEN JOURNALISMISSA

Viime vuosina digitaalisen median kentällä on nähty lukuisia yrityksiä yhdistää journalismia sekä pelillistämisen periaatteita. Tämä tutkimushanke etsii vastauksia kysymyksiin siitä, kuinka pelillistämistä on hyödynnetty journalismissa ja kuinka kohdeyleisö ottaa vastaan ja tulkitsee pelillistettyä journalismia. Tutkimuksen lähestymistapoina ovat laadullinen sisällönanalyysi sekä kohderyhmähaastattelut. Hankkeen tulokset auttavat ymmärtämään digitaalisen median ja pelillistämisen mahdollisuuksia.

60 000 €

*Unesco, Division of Freedom of Expression and Media,
Development, Section for Freedom of Expression*

TUTKIJASTIPENDI UNESCON
PÄÄKONTTORIIN PARIISIIN

Tutkimuskoordinaattorin vuoden määräaikainen stipendi Pariisissa. Tutkimuskoordinaattori koordinoi toimittajien turvallisuutta mittaavan JSI-tutkimuksen tekoa valituissa pilottimaissa yhdessä Unescon kenttätoimistojen sekä pääkonttorin kanssa, huolehtii tutkimuksen korkeasta laadusta ja siitä, että se on Unescon standardien mukaista ja antaa analyttistä palautetta sisällöstä.

55 000 €

*Helsingin yliopisto, Sosiaalitieteiden laitos,
Viestinnän oppiaine*

VTT Janne Matikainen

MAPPING DIGITAL MEDIA

-HANKKEEN SUOMEN-MAARAPORTTI

Open Society Foundation (OSF) on käynnistänyt vuonna 2010 Mapping Digital Media -ohjelman, jonka tavoitteena on luoda yhdenmukainen katsaus eri maissa sananvapauden ja informaation saatavuuden ehtoihin median digitaalistumisen myötä. Hankkeessa toteutetaan Mapping Digital Media -tutkimus Suomessa. Toiseksi tavoitteena on osallistua laajaan kansainväliseen vertailuhankkeeseen.

53 600 €

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu,

Journalismin koulutusohjelma

Koulutusohjelmajohtaja Anne Leppäjärvi

KONFLIKTIJOURNALISMI JA SANANVAPAAUS
-OPINTOJAKSO TOIMITTAJAOPISKELIJOILLE

Toimittajakoulutus ja Vikes rakentavat yhdessä kevätlukukauden 2014 kestävän opintojakson, jonka aikana tulevat toimittajat pureutuvat konfliktijournalismiin, sananvapauteen sekä journalistin vastuuseen yhteiskunnassa. Opiskelijat saavat käytännön työkaluja ja valmiuksia toimia konfliktialueilla journalisteina ja omassa maassaan sananvapauden edistäjinä. Opintojakson aikana tehdään matka Georgiaan.

40 000 €

Professori Esa Väliverronen

*Helsingin yliopisto, Sosiaalitieteiden laitos,
Viestinnän oppiaine*

VUODEN KESTÄVÄ PROFESSORIN
TUTKIMUSVAPAA

Apurahakaudella on kaksi keskeistä tavoitetta. Ensimmäisenä tavoitteena on kirjoittaa tieteen julkisuutta ja tieteen asemaa yhteiskunnassa käsittelevä monografia *Tiede mediayhteiskunnassa* (työnimi). Toisena tavoitteena on valmistella julkaisukuntoon 2–4 tieteellistä referee-artikkelia sekä muutamia populaarimpia tekstejä teemasta *Audiences and publics: the changing media landscape*.

38 800 €

Professori Heikki Luostarinen

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT)*

KIINAN PEHMEÄ MEDIAVALTA: KIINAN
KANSAINVÄLISEN MEDIATOIMINNAN
TAVOITTEET, KEINOT JA SAAVUTUKSET

Vuoden kestävä professorin tutkimusvapaa. Tutkimus selvittää Kiinan globaalia mediatoimintaa, sen tavoitteita, menetelmiä ja saavutuksia. Tutkimus on osa debattia Kiinan ns. pehmeän vallan luonteesta ja selvittää vallan menetelmiä median alueella. Tavoitteena on myös tutkia, miten tutkijat, journalistit ja muut asiantuntijat kokevat Kiinan nopeasti kasvavan roolin kansainvälisessä mediamaailmassa.

35 500 €

YTT Katja Lehtisaari

Helsingin yliopisto, Aleksanteri-instituutti
MEDIA JA MARKKINAT VENÄJÄLLÄ

Projekti tarkastelee median roolia ja mediamarkkinoiden muutosta Venäjän modernisaatioprosessissa. Tutkimuskohteena on julkaisuja Moskovasta ja Jekaterinburgista. Lisäksi tarkastellaan sosiaalisen median merkitystä julkaisujen agendan muutokseen. Apuraha on myönnetty 6 kk:n tutkimusvierailuun Reuters-instituutissa Oxfordin yliopistossa keväällä 2015.

23 300 €

MA Taneli Heikka

Jyväskylän yliopisto, Viestintätieteiden laitos

VERKOTTONUT VIESTINTÄVALTA JA DEMOKRATIA
– UUDEN POLIITTISEN TOIMIJUUDEN MUODOT,
TAVOITTEET JA TULOKSET DIGITAALISILLA
DEMOKRATIA-ALUSTOILLA

Väitöskirjatutkimus analysoi yhteiskunnallista tarkoitusta varten rakennettujen digitaalisten kommunikaatioalustojen demokratiakäsitystä ja vaikutusta. Tapaustutkimuksilla selvitetään toiminnan tavoitteita sekä käsitystä poliittisesta toimijuudesta. Ilmiötä tutkitaan viidennen valtiomahdin käsitteen avulla. Tavoitteena on tuottaa uutta tietoa, jonka avulla viidennen valtiomahdin suhteet perinteisiin valtiomahteihin muodostuvat ymmärrettäväksi.

21 500 €

YTM Tuomas Näveri

*Tampereen yliopisto, Viestinnän,
median ja teatterin yksikkö (CMT)*

SUURIEN SUOMALAISTEN JA SAKSALAISTEN
MEDIATALOJEN VERKKOSTRATEGIAT

Vuoden jatkoapuraha väitöskirjahankkeelle. Hanke on vertailututkimus, jossa analysoidaan viiden suomalaisen ja viiden saksalaisen julkaisun verkkostrategioita (Bild, Der Spiegel, Die Welt, Handelsblatt, Westdeutsche Allgemeine Zeitung, Iltä-Sanomat, Suomen Kuvalehti, Helsingin Sanomat, Kauppalehti, Keskisuomalainen).

21 000 €

Helsingin yliopisto, Oikeustieteellinen tiedekunta

OTT Päivi Tiilikka

KANSAINVÄLINEN SANANVAPAUSSMINAARI

Tutkijoille, journalisteille ja kansalaisjärjestöille suunnattu kansainvälinen akateeminen sananvapausseminaari, jossa kuullaan korkeatasoisia esityksiä sananvapaudesta ja medianvapaudesta sekä niiden oikeudellisista ja muista rajoituksista (itsesääntely, itsesensuuri, nettikeskustelut ym.). Keynote-puhujien lisäksi ohjelmassa on tilattuja kommenttipuheenvuoroja sekä keskustelua.

19 526 €

*Tampereen yliopisto, Viestinnän, median
ja teatterin yksikkö (CMT)*

Journalismin, viestinnän ja

median tutkimuskeskus (COMET)

Professori Risto Kunelius

JOURNALISMI GLOBAALIN VUOTOKULTTUURIN

AIKANA: NSA-VUOTO, SANANVAPAAUS JA

”KANSALAISUUDEEN SUOJA”

Kansainvälinen tutkimushanke analysoi kesällä 2013 tapahtuneen Edward Snowdenin NSA-paljastuksen käsittelyä journalismissa. Tutkimus käsittelee sananvapautta, läpinäkyvyyttä, yksityisyyden suojaa, kansalaisten luottamusta ja kansallista etua koskevaa harkintaa globaalissa toimintaympäristössä. Tutkimus kysyy, millaisena toimittajat näkevät oman suhteensa vuotajiin, valtioihin ja kansalaisiin. Mukana on kahdeksan maan tutkijoista koostuva verkosto. Rahoitus on myönnetty hankkeen käynnistämiseen.

19 000 €

Lahjoitukset

Helsingin Sanomien vuosikerta suomen
kielessä menestyneille uusille ylioppilaille

99 992 €

Toimittajastipendit jatkokouluttautumista varten

Petri Jauhainen, Kati Toivanen, Satu Vasantola

REUTERS INSTITUTE FOR THE STUDY OF
JOURNALISM, OXFORDIN YLIOPISTO

Maija Koski

INTERNATIONAL VISITING SCHOLARS
PROGRAM, BERKELEYN YLIOPISTO

Jeanette Öhman

USC ANNENBERG SCHOOL FOR
COMMUNICATION AND JOURNALISM

Pauliina Siniauer, Elina Valkonen

EUROPÄISCHE JOURNALISTEN FELLOWSHIP
-OHJELMA, FREIE UNIVERSITÄT BERLIN

Eeva Eronen

FUDANIN YLIOPISTO, SHANGHAI

Elina Lappalainen

WORLD PRESS INSTITUTE, WPI FELLOWSHIP
PROGRAM FOR INTERNATIONAL JOURNALISTS

Saila Huusko

COLUMBIAN YLIOPISTON JOURNALISMIKOULU

Johannes Kotkavirta, Hanna Nikkanen, Minna Passi

TUTKIVAN JOURNALISMIN KESÄKURSSI,
COLUMBIAN YLIOPISTO

Lahjoitukset yhteensä	99 992 €
Toimittajastipendit yhteensä	432 058 €
Apurahat yhteensä	2 313 074 €
Kaikki apurahat ja lahjoitukset yhteensä	2 845 124 €